



## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Журналістика» підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою кафедри соціальних комунікацій ХДУ у складі:

**Рембецька Ольга Віталіївна**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальних комунікацій;

**Олексенко Володимир Павлович**, доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики;

**Гаврилова Яна Леонідівна**, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій;

**Орлова Наталя Василівна**, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій;

**Загороднюк Василь Степанович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій;

**Коваль Тетяна Леонтіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій;

**Юріна Юлія Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Середюк Василь Григорович – продюсер Херсонського філіалу Національного суспільного телебачення України;
2. Жупина Анатолій Володимирович – головний редактор незалежної газети Херсонщини «Новий день», Заслужений журналіст України.

## 1. Профіль освітньо-професійної програми «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика

<b>1 – Загальна інформація</b>	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет філології та журналістики, кафедра соціальних комунікацій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр журналістики
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у за спеціальністю 061 Журналістика галузі знань 06 Журналістика
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Рішення Акредитаційної комісії від 13 грудня 2017 р., протокол №127
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, EQ-EHEA – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта. Інші вимоги визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму відповідного року вступу
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2022 р.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<a href="http://www.university.kherson.ua/About/Faculty/IPhilologyJournalizm/ChairJournalism.aspx">http://www.university.kherson.ua/About/Faculty/IPhilologyJournalizm/ChairJournalism.aspx</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Формувати здатність випускника виконувати складні спеціалізовані завдання в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності.	
<b>3 – Характеристика освітньої програми</b>	
Предметна область	Спеціальність 061 Журналістика Галузь знань 06 Журналістика

(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна підготовка магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері соціальних комунікацій та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основний фокус освітньої програми охоплює загальні знання про суспільство, види суспільної діяльності, політику, економіку, культуру, знання з теорії комунікації взагалі та масової зокрема, теорії діяльності в галузі спеціалізації; знання про комунікаційні технології, з історії професійної діяльності; знання про методи й засоби професійної діяльності, професійні стандарти.
Особливості програми	Студенти-магістри в межах освітньої програми мають можливість брати участь у грантовому проекті «Школа універсального репортера «Медіаполігон» за підтримки Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
Придатність до працевлаштування	2451.2 Журналіст 2451.2 Журналіст мультимедійних видань засобів масової інформації 23121 Коректор (корегування текстів) 2451.2 Редактор мультимедійних видань засобів масової інформації 3472 Фахівець з інтерв'ювання (засоби масової інформації)
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL. Отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (просторового аналізу, економічних, соціологічних). Комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проектів, дослідницьких наукових робіт
Оцінювання	Усне та письмове опитування; тестовий контроль; презентація дослідницьких робіт; захист дипломної роботи; заліки, екзамени. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за національною шкалою (зараховано / не зараховано; відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 100-бальною та шкалою ЕКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
Інтегральна компетентні	Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів

сть	соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою;</p> <p>ЗК 4. Здатність опановувати знання і розуміти предметну сферу та професійну діяльність;</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК 7. навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті;</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;</p> <p>ЗК 10. Здатність до провадження безпечної діяльності;</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати в команді;</p> <p>ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії;</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати автономно;</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;</p> <p>ЗК 16. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність;</p> <p>ЗК 17. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;</p> <p>ФК 2. Здатність оцінювати отримані знання з погляду можливості їх застосування у професійній діяльності;</p> <p>ФК 3. Здатність організовувати й проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій;</p> <p>ФК 4. Здатність формувати інформаційний контент;</p> <p>ФК 5. Здатність створювати інформаційний продукт;</p> <p>ФК 6. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність;</p> <p>ФК 7. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт;</p> <p>ФК 8. Здатність проводити дослідження для ефективного просування медійного продукту;</p> <p>ФК 9. Здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність.</p>
<b>7 – Програмні результати</b>	
	<p>ПРН 1. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення і методи не соціально-комунікаційних наук;</p> <p>ПРН 2. Використовувати державну мову в професійній діяльності;</p> <p>ПРН 3. Використовувати іноземну мову в професійній діяльності;</p> <p>ПРН 4. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;</p> <p>ПРН 5. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або колегами;</p>

	<p>ПРН 6. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел ;</p> <p>ПРН 7. Відтворювати інформаційні та комунікаційні технології;</p> <p>ПРН 8. Виконувати оперативний пошук необхідних джерел інформації за межами України;</p> <p>ПРН 9. Складати новий план дій з огляду на зміну ситуації;</p> <p>ПРН 10. Дотримуватися принципів і правил безпечної діяльності;</p> <p>ПРН 11. Практикувати спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ПРН 12. Координувати виконання завдання із завданнями колег;</p> <p>ПРН 13. Практикувати ведення розмови, демонструючи уважне сприйняття розмови й точну реакцію на співбесідника;</p> <p>ПРН 14. Самостійно організовувати спілкування на задану тему;</p> <p>ПРН 15. Дотримуватися інтересів, поглядів співбесідника та аудиторії;</p> <p>ПРН 16. Демонструвати повагу до різноманітності та мультикультурності;</p> <p>ПРН 17. Виокремлювати у виробничих ситуаціях під час виконання завдань факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань і які не вдається відтворити, що передбачає необхідність у самоосвіті та професійному удосконаленні;</p> <p>ПРН 18. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук;</p> <p>ПРН 19. Оцінювати отримані знання з погляду можливості їх застосування в професійній діяльності;</p> <p>ПРН 20. Використовувати стандарти професійної діяльності;</p> <p>ПРН 21. Генерувати інформаційний контент;</p> <p>ПРН 22. Створювати інформаційний продукт;</p> <p>ПРН 23. Координувати роботу колег;</p> <p>ПРН 24. Пропонувати створений медійний продукт;</p> <p>ПРН 25. Планувати дослідження для ефективного просування медійного продукту;</p> <p>ПРН 26. Демонструвати найкращі зразки професійної діяльності.</p>
<b>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес забезпечують: 26 викладачів, серед яких на постійній основі або за умов внутрішнього сумісництва працюють 24 викладачі, що складає 92 % від загальної чисельності. З них: докторів наук, професорів – 8 осіб (31 %); кандидатів наук, доцентів – 11 осіб (42 %).</p> <p>Гарант освітньої програми: Рембецька О.В. – кандидат філологічних наук, доцент.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінети комп'ютерної техніки, телерадіостудія, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 061 Журналістика</p>
Інформаційне	- офіційний сайт ХДУ: <a href="http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk">http://www.kspu.edu/About.aspx?lang=uk</a> ;

та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> <li>- точки бездротового доступу Інтернет;</li> <li>- наукова бібліотека, читальні зали;</li> <li>- Херсонський віртуальний університет <a href="http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1">http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1</a>;</li> <li>- система дистанційного навчання «KSU Online»;</li> <li>- електронна бібліотека <a href="http://elibrary.kspu.edu/">http://elibrary.kspu.edu/</a>;</li> <li>- навчально-методичні комплекси дисциплін;</li> <li>- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін;</li> <li>- програми практик</li> </ul>
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
Національна кредитна мобільність	Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин
Міжнародна кредитна мобільність	Взаємозамінність залікових кредитів, участь у програмі подвійного дипломування та закордонного стажування
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти у межах ліцензійного обсягу спеціальності та за наявності попередньої мовленнєвої підготовки

## 2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>Обов'язкові компоненти ОК</b>			
ОК 1.	Філософія	3	екзамен
ОК 2.	Іноземна мова	6,5	екзамен
ОК 3.	Історія України та української культури	3	диф. залік
ОК 4.	Екологія	3	залік
ОК 5.	Соціологія масової комунікації	3	залік
ОК 6.	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсової роботи)	3	диф. залік
ОК 7.	Інформаційні технології масової комунікації	3	залік
ОК 8.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 9.	Українська мова у професійному спілкуванні	15	екзамен
ОК 10.	Практична стилістика	5,5	екзамен
ОК 11.	Масова комунікація та інформація (теорія масової комунікації, теорія масової інформації, комунікаційні технології)	7,5	екзамен
ОК 12.	Медіаправо	6	екзамен
ОК 13.	Основи журналістики (вступ до спеціальності, технічні засоби виробництва)	5,5	екзамен
ОК 14.	Журналістська етика	3	залік
ОК 15.	Журналістикознавство (теорія журналістики, теорія твору і тексту)	7	диф. залік
ОК 16.	Теорія і методика журналістської творчості	6	екзамен
ОК 17.	Історія української журналістики	13	екзамен
ОК 18.	Зарубіжна журналістика	13	екзамен
ОК 19.	Журналістський фах (фотожурналістика, радіовиробництво, телевиробництво, газетно-журнальне виробництво, агенційна журналістика)	26,5	екзамен
ОК 20.	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік
ОК 21.	Навчальна практика	6	залік
ОК 22.	Виробнича практика	9	диф. залік
ОК 23.	Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	7,5	
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		161	
<b>Вибіркові компоненти ВК</b>			



ВК 1.	Правознавство / Політологія / Україна в Європі і світі	3	залік
ВК 2.	Економіка / Соціологія / Історія світової культури	3	залік
ВК 3.	Дисципліна за вільним вибором студента	6	залік
ВК 4.	Психологія / Еристика	3	залік
ВК 5.	Основи видавничої справи та редагування / Документознавство	5	екзамен
ВК 6.	Українська публіцистика / Українська література	4	залік
ВК 7.	Практикум з української мови / культура українського мовлення	7	залік
ВК 8.	Газетно-журнальні жанри / Друковані видання	27	екзамен
ВК 9.	Іміджелогія / Риторика	3	залік
ВК 10.	Теорія і практика рекламної діяльності / Принципи і методи аналізу художнього твору	3	залік
ВК 11.	Практикум з редагування, перекладу і трансформації текстів / Медіаекономіка	3	залік
ВК 12.	Робота журналіста в кадрі / Основи дипломатичної служби	3	залік
ВК 13.	Журналістське розслідування / Журналістський менеджмент	3	залік
ВК 14.	Основи професійного мовлення журналіста / Виразне читання	6	залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент:</b>		79	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		240	

## 2.2. Структурно-логічна схема ОП

I курс		II курс		III курс		IV курс	
I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
Історія України та української культури 3,0 кр. / диф.зал.			Філософія 3,0 кр. / екз.				
Іноземна мова 6,5 кр. / залік, екз.							
Українська мова у професійному спілкуванні 15,0 кр. / залік, екз. + Курсові роботи /диф. зал.				Основи професійного мовлення / залік			
Практикум з української мови 3,0 кр. / зал., диф.зал.			Практикум з редагування, перекладу і трансформації текстів 3,0 кр. / залік	Практична стилістика 3,5 кр. / залік, екз.			
Журналістський фах 26, 5 кр. / залік, диф.залік, екз.							
Екологія 3,0 кр. /залік		Безпека життєдіяльності 3,0 кр. / залік					
Масова комунікація та інформація 7,5 кр. / екз.						Інформаційні технології масової комунікації 3,0 кр. / залік	Соціологія масової комунікації 3,0 кр. / залік
Газетно-журнальні жанри 27,0 кр. / залік, диф.залік, екз.							
		Медіаправо 6,0 кр. / залік, екз.			Правознавство 3,0 кр. / залік		

Основи журналістики 5,5 кр. / залік, екз.			Дисципліна за вільним вибором студента 6,0 кр. / залік	Робота журналіста в кадрі 3,0 кр. / залік	Журналістське розслідування 3,0 кр. / залік	
Журналістикознавство 7,0 кр. / диф.залік	Основи видавничої справи 5, 0 кр. / залік, екз.			Теорія і методика журналістської творчості 6,0 кр. / залік, екз.		
	Українська публіцистика 4,0 кр. / залік		Історія української журналістики 13, 0 кр. /екз. + Курсові роботи 3,0 кр. /диф.зал.			
			Зарубіжна журналістика 13,0 кр. / екз.			
Практикум з української мови 7,0 кр. / зал., диф.зал.		Практикум з редагування, перекладу і трансформації текстів 3,0 кр. / залік	Основи професійного мовлення журналіста 6,0 кр. / залік			
			Економіка 3,0 кр. / залік			
	Психологія 3,0 кр. / залік	Журналістська етика 3,0 кр. /залік	Теорія та історія рекламної діяльності 3,0 кр. /залік		Іміджелогія 3,0 кр. /залік	
		Основи наукових досліджень 3,0 кр. /д.зал.				
			Навчальна практика 6 кр. / зал.	Навчальна практика 6 кр. / зал.	Виробнича практика 9 кр./ диф.зал.	Підготовка до атестація та атестація здобувачів вищої освіти 7, 5 кр.

### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Журналістика» спеціальності 061 Журналістика проводиться у формі захисту дипломної роботи та комплексного іспиту за фахом (історія української та зарубіжної журналістики; теорія та методика журналістської творчості; журналістських фах).

Завершується атестація врученням документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: журналіст.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

#### 4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	BK1	BK2	BK3	BK4	BK5	BK6	BK7	BK8	BK9	BK10	BK11	BK12	BK13	BK14		
ЗК 1		+			+		+		+	+		+				+			+									+		+	+	+		+	+		+		
ЗК 2									+	+										+	+									+	+							+	
ЗК 3		+																																					
ЗК 4			+		+				+	+	+		+		+		+				+							+			+								
ЗК 5	+					+									+		+												+							+		+	
ЗК 6	+					+									+	+	+	+			+								+								+		
ЗК 7						+	+				+					+																			+				
ЗК 8		+		+		+					+	+							+							+													
ЗК 9				+	+			+						+													+						+						
ЗК 10				+				+				+	+												+												+		
ЗК 11	+	+	+	+	+																					+													
ЗК 12						+														+							+						+			+			
ЗК 13		+				+			+					+						+							+										+		
ЗК 14					+	+										+				+																+	+		
ЗК 15			+					+				+					+										+												
ЗК 16	+		+			+								+				+																					
ЗК 17				+			+				+															+							+	+	+				
ФК 1						+	+					+			+	+				+								+											
ФК 2	+		+	+	+						+				+		+	+		+					+				+										
ФК 3				+	+			+			+	+	+	+		+														+	+	+			+	+			
ФК 4		+									+	+		+						+											+						+		
ФК 5		+		+					+	+				+						+							+				+	+			+	+	+	+	+
ФК 6								+																				+							+				
ФК 7							+																			+		+						+					



	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK 21	OK 22	OK 23	BK1	BK2	BK3	BK4	BK5	BK6	BK7	BK8	BK 9	BK 10	BK 11	BK 12	BK 13	BK 14				
ПРН 1																					+	+														+					
ПРН 2	+	+	+		+	+			+	+		+		+	+		+		+	+																					
ПРН 3		+																+																							
ПРН 4												+			+	+																	+			+					
ПРН 5							+				+					+		+	+	+	+	+					+						+								
ПРН 6	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 7		+					+																																		
ПРН 8																			+						+																
ПРН 9								+													+	+															+				
ПРН 10								+						+																						+	+				
ПРН 11			+																		+	+	+	+	+	+	+														
ПРН 12									+	+			+														+		+	+											
ПРН 13	+	+				+			+	+						+																		+					+		
ПРН 14															+				+												+										
ПРН 15	+		+		+						+		+				+					+				+									+						
ПРН 16	+			+	+																					+	+			+											
ПРН 17																+					+	+														+	+				
ПРН 18								+				+		+							+						+	+											+		
ПРН 19										+					+	+			+	+																+					
ПРН 20					+	+	+					+	+	+	+								+																		
ПРН 21			+										+														+										+				
ПРН 22															+	+			+		+	+	+												+	+	+				
ПРН 23						+																																			
ПРН 24															+	+			+		+	+	+												+	+	+				







## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. ESG – [http://ihed.org.ua/images/pdf/standards\\_and-guidelines\\_for\\_qa\\_in\\_the\\_ehea\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards_and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED -F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон "Про вищу освіту" // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо - кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 №1151. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
9. Національний глосарій 2014 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempusoffice.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf).
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2010.
11. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно - аналітичний огляд // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok\\_sisitemi\\_zabesp\\_yakosti\\_VO\\_UA\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf).
14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya\\_osv\\_program\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf)